

Forn de calç III del Prat de Dalt

Caldes de Montbui

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: El Camp Gran
Emplaçament Camí de la Font del Cussonell, damunt mateix de la font
Alçada: 406

Coordenades:

Latitud: 41.67186
Longitud: 2.14558
UTM Est (X): 428876
UTM Nord (Y): 4613697

Classificació

Número de fitxa 08033 - 264
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani Modern
Segle XVIII-XIX
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: en eixamplar el camí es va enderrocar una gran part del forn de calç.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. Cad.: 05920 DG3009G
Fitxes associades:
[Prat de Dalt](#)
Autoria de la fitxa Laura Bosch Martínez
Data de registre de la fitxa: dt., 25/11/2008 - 01:00

Descripció

Forn de calç del qual només en queda el mur orientat al sud-est. Al costat dret del mur, hi ha una cova excavada en el sauló amb el marc d'una porteta de fusta, que servia de refugi. Actualment és ple de bardisses i heura. A l'eixamplar el camí, el mur amb la boca del forn foren enderrocats.

Observacions:

El Sr. Oller, propietari de les terres del Prat de Dalt, on es troba el forn, situa en aquest indret, un fet històric. Sembla ser, que durant la retirada de les tropes republicanes, de la Guerra Civil Espanyola, alguns demòcrates republicans, pensant que la única falta que havien comès era estar en el costat dels vençuts, van decidir no passar cap a França a través dels Pirineus. Dos d'ells, van decidir amargar-se en el forn de calç, excavant en un dels costats del forn, una cova de sauló on no s'hi cap de peu. Però la mala sort va fer que els "regulars del dictador", els trobessin i despullats, els afusellessin allí mateix. El Sr. Oller, no recorda exactament si els cossos dels dos republicans varen quedar enterrats just per damunt del forn de calç, o bé per sota, on hi ha la figuera i els avellaners de la font però que de ben segur que es trobaven allí; el que no recorda exactament si encara hi estan enterrats o si bé, fa uns anys es recuperaren els ossos i foren col·locats en algun nínxol al cementiri municipal.

Història

Els forns de calç o olles de calç són construccions tradicionals que es troben arreu de Catalunya. Fets de pedra i fang, al seu interior es feia una combustió de llenya per a obtenir calç. Antigament la calç era un material molt necessari, ja que s'utilitzava en la construcció per a fer les parets (per a unir les pedres), barrejada amb aigua i argila o sorra; també s'utilitzava per a arrebossar les façanes i emblanquinar les cases. També servia a impermeabilitzar les cisternes i els safarejos així com per a desinfectar i també tenia un ús agrícola per a ensulfatar les plantes contra les plagues. El procés de transformació de la pedra en calç es feia per combustió, mitjançant un forn de forma rodona fet dins la terra o la roca. Es necessitaven temperatures entre 800°C i 1000°C perquè el carbonat càlcic s'alliberés de l'anhídrid carbònic i passés a òxid de calci. Però per a aconseguir aquest procés es necessitava una preparació llarga i feixuga. Aquestes tasques duraven al voltant d'uns tres mesos i començaven entre el gener i el febrer, quan les feines agrícoles eren més escadusseres.

Primer de tot, es necessitava combustible, que s'obtenia desbrossant el bosc. El següent pas era la feixuga feina d'arrencar la pedra amb pics i malls. Després es transportava la pedra i els fogots amb els carros fins al lloc on era situat el forn. Aquest s'omplia posant de forma circular les pedres depenent de la seva mida: a baix les més grosses i a dalt del curull les més petites. A la part inferior es deixava una finestra o boca per introduir-hi la llenya amb una mena de forca anomenada gavell. Quan començava l'encesa, ja no es podia parar fins que el mestre calcinaire deia que la pedra era ben cuïta. Un forn de la capacitat abans esmentada trigava de vuit a deu dies i quan els entesos deien que ja era al seu punt segellaven la boca del forn i la part superior o curull amb pedres i fang durant quatre o cinc dies més. Passat aquest temps ja era a punt per desenfornar i transportar la calç en carros a la seva destinació per al seu ús.

D'aquesta antiga activitat, tan estesa només resta el mut testimoni d'aquells forns que en l'actualitat estan mig enrunats i tapats per la vegetació. La producció de calç va tenir una certa importància fins a mitjans segle XX, com ho demostra l'existència de moltes olles o forns arreu del territori.

